

ಕಳೆದ ದಿನಗಳ ನೆನಪುಗಳು

(ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದರ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸಮಕಾಲೀನ ಘಟನೆಗಳು)

ಮೂಲ ಬಂಗಾಳಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ

ಅನುವಾದ: ಪ್ರವ್ರಾಚಿಕಾ ಯೋಗಾತ್ಮಪ್ರಾಣಾ

ಭಾಗ ೨೨

೧೯೧೪ನೇ ವರ್ಷ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಂತೆ ವಿರಜಾನಂದರಿಗೆ ಜನವರಿ ೧ ರಿಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಫೆಬ್ರವರಿ ಬಂದಿತು. ಸೀತಾಪತಿ ಮಹಾರಾಜರೂ ಕೂಡ ವಿರಜಾನಂದರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಕರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮಾಯಾವತಿಯ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಿ ವಿರಜಾನಂದರ ಹೆಸರು 'ರಿಜಿಸ್ಟರ್' ಆಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇಗ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪ್ರಜ್ಞಾನಂದರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲು ಕೆಲವು ನಿಯಮ-ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಚಣೆ ಇತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಜ್ಞಾನಂದರು ಆಗಿನೂ ಅದ್ವೈತ ಆಶ್ರಮದ ಟ್ರಸ್ಟಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರೆಸ್ಸಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡದ ಕಾರ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿರಜಾನಂದರು ಮಾಯಾವತಿಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಯಿತು.

ವಿರಜಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಸಮಯದ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಮದರ್ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಶ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಈಗ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಓದು, ಬರಹ, ಜಪ-ಧ್ಯಾನ, ಬಂಗಲೆಯ ಚಿಕ್ಕ ತೋಟ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು 'ಕ್ರೋಕೆ' ಆಡುವುದು ಈ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ನಿರಾಳವಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ಲೋಧಾನ್ ಟುಕುರಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆ ಸ್ಥಳವು ನಿರ್ಜನವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದ್ದರೂ, ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಜನರ ವಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ರೂರಮೃಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಅನೇಕ ದಿನ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್‌ಗೆ ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದೇ ಅನ್ನಿಸಿತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕುಟೀರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ವಿರಜಾನಂದರು ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ನಂತರ ಮಾಯಾವತಿಗೆ ೨೮ ಮೈಲಿ ಕೆಳಗಿದ್ದ 'ಜೋಲ್' ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತುಂಡು ಜಮೀನನ್ನು ೪೫೦/- ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಖರೀದಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾಯಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು. ೧೯೧೪ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨ ರಂದು ಅದರ ಉದ್ಘಾಟನೆಯು

ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಜರುಗಿತು. ವಿರಜಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಂಡರು. ಅವರ ಡೈರಿಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ವಾರಕ್ಕೊಂದು ದಿನ (ಶುಕ್ರವಾರ) ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಆಗಾಗ ಮೂರುದಿನ ಕೇವಲ ಹಾಲು ಅಥವಾ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ಮಾತ್ರ ಸೇವಿಸುತ್ತ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಜುಲೈ ೮ ರಂದು ವಿರಜಾನಂದರು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಮಾಯಾವತಿಯ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಸ್ವರೂಪಾನಂದರ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ದಸರೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಲೋಹಾಘಾಟಿಗೆ ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ 'ರಾಮಲೀಲಾ' ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮ ರಂದು ಮಿಸೆಸ್ ಸೇವಿಯರ್ ಅವರ ೬೭ನೇ ಜನ್ಮದಿನ. ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಲು ಒಂದು ಸರಳ ಸಮಾರಂಭವನ್ನೇ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅವರನ್ನು 'ಮಾ' ಎಂದು ಕರೆದು, ತಾಯ್ತನದ ಯಾವೊಂದು ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದ್ದರೋ ಅದರ ಮಹಾನ್ ಪ್ರಭಾವವು ಆಶ್ರಮದ ಹಿರಿಯ-ಕಿರಿಯರನ್ನೆಲ್ಲ ತಟ್ಟಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸದಾ ತೃಪ್ತಿ ತರುತ್ತಿತ್ತು.^೧

ನೋಡನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ೧೯೧೪ರ ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳು ಉರುಳಿಯೇ ಹೋದವು. ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಂತೆ ಏಕಾಂತವಾದ ಮತ್ತು ಸರ್ವಬಾಧೆಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತವಾದ ನಿರಂತರ ತಪಸ್ಸು ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ? ತನ್ನ ಭಾಗ್ಯದೇವತೆ ಎಂದು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗುವಳು? ಇನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಯಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅನೇಕ ದಿನಗಳೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಆಲೋಚಿಸಿದ ವಿರಜಾನಂದರ ಮನಸ್ಸು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸದಾಯಿತು. ಜೋಲ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ

೧ ವಿರಜಾನಂದರು ಮುಂದೆ ಶ್ಯಾಮಲಾತಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಸ್ವರೂಪಾನಂದರ ಹಾಗೂ ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್‌ರವರ ಜನ್ಮದಿನಗಳನ್ನು (೮ನೇ ಜುಲೈ ಮತ್ತು ೧೮ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್) ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ದೀನ-ದಲಿತರ ಬಂಧುವಾಗಿದ್ದರು; ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನಾಚರಣೆಯ ದಿವಸ ವಿರಜಾನಂದರು ದರಿದ್ರ ನಾರಾಯಣ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮದರ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದ ನಂತರ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನದಂದು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ವಿರಜಾನಂದರು ಏನಾದರೂ ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕುಟೀರವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಮಾಯಾವತಿಯ ಪರಿಸರದಿಂದ ಹೊರಹೋಗಲು ಅವರ ಜೀವ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

* * *

ಅಜ್ಞಾತವಾದ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅಡಗಿದೆಯೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಕೇವಲ ತನ್ನ ಹೃದಯದ ನಿಷ್ಕಪಟ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯೊಂದೇ ತನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಸತ್ಯ ಬೇಕು, ಶಾಂತಿ ಬೇಕು, ಇವಿಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಮಹಾ ಬಲವಲ್ಲವೇ? ಈ ಬಲದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯನ್ನಿಟ್ಟೇ ಮನುಷ್ಯರು ಭಲದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಸಫಲತೆಯೇ ಕಾದಿರುತ್ತದೆಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ; ವಿಪರೀತ ದುಃಖ, ಎಡರು - ತೊಡರುಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದೇನು? “ನಿರಂತರ ಸಂಗ್ರಾಮವೇ ಅವನ ಪೂಜೆ; ಪರಾಜಯಗಳು ನಿನ್ನನ್ನು ನಡುಗಿಸದಿರಲಿ” ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರೇ ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ? ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು, ೨೦-೨೫ ಮಂದಿ ಪಹಾಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಜೋಲ್ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ದಿನದಂದು ವಿರಜಾನಂದರನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಆಲೋಚನೆಗಳೇ ಮುತ್ತಿದ್ದವೋ ಏನೋ! ಆಕ್ಟೋಬರ್ ೩೧ರಂದು ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟು, ನವಂಬರ್ ೨೧ರಂದು ಜೋಲ್ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಭೂಲಾವಾ ಎಂಬ ನಾಯಿಯೂ ಸಹ ಬಂದಿತ್ತು.

ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ಸಹ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಲು ವಿರಜಾನಂದರೊಂದಿಗೆ ಹೊರಡುವುದು ಎಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೊನೆ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಅತಿಥಿಗಳೊಬ್ಬರು ಬರುವ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾಯಾವತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿರಜಾನಂದರುಹೊರಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದೆಂದೂ, ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅನುಕೂಲವಾದಾಗ ಬಂದು ನೋಡುವುದೆಂದೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಜೋಲ್ ಗ್ರಾಮದ ಆ ಸ್ಥಳವು ಯಾವ ಉಸ್ತುವಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾಡು, ಗಿಡ-ಪೊದೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿತ್ತು. ಅದರ ಒಂದಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮಾಡಿಲ್ಲದ ಹುಲ್ಲಿನ ಗುಡಿಸಲೊಂದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಟೆನ್ನನ್ನು ಹೊದೆಸಿ, ಜೊತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮೇಸ್ತಿ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಏರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ವಿರಜಾನಂದರು ಎರಡು ಡೇರೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಒಂದರಲ್ಲಿ

ತಾವು ತಂಗಿ, ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್‌ಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟರು. ಕಾಡುಗಿಡಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮೊದಲು ಎದುರಾದದ್ದು ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ. ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಅಡಿಗಳ

ಕೆಳಗೆ ನೀರಿನ ಝರಿಯೊಂದು ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದುದು. ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ ಸಹ ಬಹಳವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣರು ಚಿಂತಿತರಾದರು. ಅದರೂ ಕೆಲಸವಂತೂ ನಡೆಯತೊಡಗಿತು. ೬ನೇ ನವೆಂಬರ್ ಮಿಸೆಸ್ ಸೇವಿಯರ್ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಮಾಯಾವತಿಯ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳೊಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಜೋಲ್ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತುಂಬ ನಿರಾಶೆಗೊಳಗಾದರು. ಅಂದು ಅವರು ತುಂಬ ಬಳಲಿದ್ದರಿಂದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದು, ಮಾರನೇ ದಿನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ತಿರುಗಾಡಿ, ಯಾವುದಾದರೂ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಸ್ಥಳ ವಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಲು

ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಹಾಗೆ ಯಾವುದೂ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳ ಗೋಚರಿಸದಿದ್ದರೆ ವಿರಜಾನಂದರು ಮಾಯಾವತಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ೩೦೦ ಅಡಿ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದು ಅಡಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, 'I would rather choose Lodhantukura' (ಲೋಧಾನ್ ಟುಕುರಾವನ್ನೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ) ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ಮಿಸೆಸ್ ಸೇವಿಯರ್.

ಅದೃಷ್ಟವೆಂಬಂತೆ ಅಂದಿನ ಸಂಜೆಯೇ 'ಶ್ಯಾನ್ಲಾ' ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾದ ಹರಿಸಿಂಗ್ ಎಂಬಾತ ಇವರಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. ಒಬ್ಬರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲ ಮಹಿಳೆ ಜಮೀನಿ ಗಾಗಿ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಈತ ಕೇಳಿದ್ದ. ತಾನು ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಹಣದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ಯಾನ್ಲಾ ಗ್ರಾಮದ ತಾಲ್ (ಸರೋವರದ) ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಶಾಂತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಬೇಕೆಂದಿರುವುದಾಗಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡ. ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣರು ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ಜಾಗವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅದು ತುಂಬ ಹಿಡಿಸಿತು. ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್‌ಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಮಾರನೇ ದಿನ ಜಾಗವನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಂತೆಯೇ ಮಾರನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ದಂಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಳಿದವರೇ,

ಶ್ಯಾಮಲಾ ತಾಲ್

This is the very spot (ಓ! ಇದೇ ಸ್ಥಳ!) ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ದೃಶ್ಯ ಮನೋಹರವಾಗಿತ್ತು. ಜಮೀನು ಪರ್ವತದ ಇಳಿಜಾರಿನ ಕೊನೆಗಿದ್ದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮತಲ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೂ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಹರಿಸಿಂಹನ ಹಳೆಯ ಕಲ್ಲಿನ ಮನೆಯು ಭಗ್ನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಝರಿಯಿಂದ ವರ್ಷವಿಡೀ ರುಚಿಕರವಾದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಜಮೀನಿನ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹಿಮಾಲಯದ ಚಿರ ಹಿಮಾಚ್ಛಾದಿತ ಪರ್ವತ ಶೃಂಗಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಸಿರು ಸಮತಲ ಭೂಮಿಯು ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಜಮೀನಿನಿಂದ ೩೦೦ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಕೆಳಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಂದು ಸರೋವರವಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಮತ್ತೂ ೩೦೦ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸರೋವರ. ಇದರ ಹೆಸರು 'ದೂಸ್ರಾ ತಾಲ್' (ಎರಡನೇ ಸರೋವರ). ಈ ಎರಡನೇ ಸರೋವರದಿಂದ ಮತ್ತೂ ೩೦೦ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸರೋವರ, ಹೆಸರು 'ತೀಸ್ರಾ ತಾಲ್' (ಮೂರನೇ ಸರೋವರ) ಹೀಗೆ ಇಡೀ ಪರಿಸರವೇ ಸ್ವಪ್ನಲೋಕದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಡು ತುಂಬ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು 'ನಾನು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿದ್ದೆನೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಚಿರಪರಿಚಿತವಾದಂತಿದೆ' ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು.

ಮುರುಕಲು ಮನೆಯೊಂದಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಚಂಪಾವತ್‌ನ ತಹಸೀಲ್ದಾರನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಜಮೀನಿನ ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದೆಂದೂ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿದ ಒಂದು ದಿನದೊಳಗಾಗಿ ಮನೆಯನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಲೀಕನಾದ ಹರಿಸಿಂಗ್‌ನೊಡನೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೇಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಗಾರೆಯವರು ಜೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನವೆಂಬರ್ ೮ ರಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ಮತ್ತು ವಿರಜಾನಂದರು ಹರಿಸಿಂಗ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಚಂಪಾವತ್‌ಗೆ ಹೋದರು. ತಹಸೀಲ್ದಾರನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಜಮೀ

ನಿನ ಬೆಲೆ ೭೦೦ ರೂ. ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಗದಪತ್ರಗಳೊಡನೆ ವಿರಜಾನಂದರು ೧೧ರಂದು ಜೋಲ್‌ಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಮಿಸೆಸ್ ಸೇವಿಯರ್ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಾಯಾವತಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

೧೯೧೪ರ ನವೆಂಬರ್ ೧೩ರಂದು ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣರು ಕೆಲಸಗಾರರು ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಸ್ಥಳೀಯರು ಅದನ್ನು 'ಶ್ಯಾನ್ಲಾ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ಯಾನ್ಲಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ಯಾಮಲಾ ಎಂದು ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ತಾಲ್ (ಸರೋವರ್) ಅನ್ನು ಸೇರಿಸಿ 'ಶ್ಯಾಮಲಾ ತಾಲ್' ಎಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಹೆಸರು ಕವಿತತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು. ವಿರಜಾನಂದರು ಡೇರೆಯಲ್ಲಿ ಇರತೊಡಗಿದರು. ಒಬ್ಬಾತ ಅವರಿಗೆ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಇದ್ದ ಮನೆಯನ್ನೇ ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿ, ವಿಸ್ತರಿಸುವುದೆಂದು ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ವಿರಜಾನಂದರು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇಡೀ ಮನೆಯನ್ನೇ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲೇ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದೆಂದು ವಿರಜಾನಂದರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಈಗ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಲದೆಂಬಂತೆ ತೋರಿತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಕಿಟಕಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಬಹಳ ತಗ್ಗಾಗಿದ್ದವು. ಗೋಡೆಯ ಕೆಲವಂಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಳೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ವಿರಜಾನಂದರು ಧೈರ್ಯಗಡೆದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ಕೂಡ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತ ಆಗಾಗ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ವಿರಜಾನಂದರು ಮಹಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಅಡುಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಾಗ, ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಅದು ಕಳಚಿ ಬಿತ್ತು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವರಿಗೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರೋ

ಹಾಗೆಯೇ ಭೂಮಿಗೆ 'ಅವತೀರ್ಣ'ರಾದರು ಅಷ್ಟೆ! ವಿರಜಾ ನಂದರು ಮಾಯಾವತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಎಂಬ ಮಲ ಬಾರಿನ ಕಡೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ವಿರಜಾನಂದರಂದರೆ ತುಂಬ ಆಕರ್ಷಣೆ. ವಿರಜಾನಂದರು ಮಾಯಾ ವತಿಯಿಂದ ಹೊರಟುಬಂದಾಗ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಸಹ ಅವ ರೊಂದಿಗೆ ಬರಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ವಿರಜಾನಂದರು ಒಪ್ಪಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅವರ ಪ್ರಬಲ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ಕಂಡು ವಿರಜಾನಂದರು ಬೇಡವೆನ್ನಲಾಗದೆ ಒಪ್ಪಿದರು. ಸೀತಾರಾಮನ್ ಶ್ಯಾಮಲಾತಾಲ್‌ಗೆ ಬಂದು ಇತರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡ ತೊಡಗಿದರು. ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸು ವಂತಹ ಉತ್ಸಾಹವುಳ್ಳ ಈ ಯುವ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯ ಮುಕ್ತ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ವಿರಜಾನಂದರಿಗೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಶ್ಯಾಮಲಾ ತಾಲ್ ಆಶ್ರಮದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ತುಂಬ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕಟ್ಟಡದ ಉಸ್ತುವಾರಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬಿಡುವು ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ೩ನೇ ಭಾಗದ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯತೊಡಗಿತು. ಸೀತಾರಾಮನ್ ಅವರ ಸಹಾಯವು ಇದಕ್ಕೂ ಸಹ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ೧೯೧೪ನೇ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯೂ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಲು ಇನ್ನೂ ೪-೫ ತಿಂಗಳುಗಳೇ ಹಿಡಿಯಬಹುದು ಎನಿಸಿತು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಳಿದಾಗಿದೆ, ಮುಗಿಸದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮೂರನೇ ಖಂಡದ ಉಳಿದ ಕರಡನ್ನೂ ಸಹ ಮುಗಿಸಿದರು.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿರಜಾನಂದರು ಕಾರ್ಯ ನಿಮಿತ್ತ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಯಾವತಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿ ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ಅವರ ಪ್ರೀತಿಯ ನಾಯಿ ಗ್ಲಾಮಾ, ವಿಷಮರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಉಸಿರಾಡಲು ಕಷ್ಟಪಡು ತ್ತಿತ್ತು; ಮಾರನೇ ದಿನ ಸತ್ತುಹೋಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ತುಂಬ ದುಃಖಿಸಿದರು. ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ಅವ ರನ್ನು ವಿರಜಾನಂದರು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ಯಾಮಲಾ ತಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕವರು, "ಕಟ್ಟಡವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ" ಎಂದರು. ೩೦ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಕಾಳಿಕ್ಯಷ್ಟರು ಶ್ಯಾಮಲಾ ತಾಲ್‌ಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ದರು. ೧೯೧೪ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೩೧ರಂದು ತಮ್ಮ ದಿನಚರಿ ಪುಸ್ತಕ ದಲ್ಲಿ ವಿರಜಾನಂದರು ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ:

"ಕಳೆದುಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಂತಿಮ ನಮಸ್ಕಾರ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನೇಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದೆ, ಅನೇಕ ಅನುಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ 'ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ' ಯ ೩ನೇ ಸಂಪುಟದ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮುಗಿಸಿದೆ, ಶ್ಯಾಮಲಾತಾಲಿನಲ್ಲಿ

ನನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಂಡು, ನಿರ್ಮಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಸಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ನನಗೆ ತುಂಬ busy ಆದ ವರ್ಷ. ನಾನು ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ದುಡಿದಿದ್ದೇನೆ, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ವಿಷಾದವಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ವರ್ಷವು ಹಿಂದಿನದಂತೆಯೇ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರಲಿ, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ೪ನೇ ಸಂಪುಟ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಾಣುವಂತಾಗಲಿ, ಆಶ್ರಮ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲಿ, ಮಾಯಾವತಿಯ ಉಳಿದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಂಡು ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನ ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿಯ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನಾರಂಭಿಸಿ, ಪರಮ ಸತ್ಯದ ಅನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗುವಂತಾಗಲಿ. ಪರಮಾತ್ಮನು ಸರ್ವದಾ ತನ್ನ ಸಹಾಯವನ್ನೀಯಲಿ. ಹರಿಃ ಓಂ ತತ್ ಸತ್."

ಈಗ ಹೊಸ ವರ್ಷವಾದ ೧೯೧೫ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ಜನವರಿ ೧೦, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಜಯಂತಿಯ ಪ್ರಯುಕ್ತ ವಿರಜಾ ನಂದರು ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನಸಂತರ್ಪಣೆ ನೀಡಿ, ನರನಾರಾಯಣರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಆನಂದಿಸಿದರು.

ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ವಿರಜಾನಂದರ ಡೇರೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಲಿನ ಟ್ರಂಕೊಂದು ಕಳುವಾಯಿತು. ಕಳುವಾದಾಗ ಅದು ಅವರ ತಲೆಯ ಬಳಿಯೇ ಇದ್ದಿತಾದರೂ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೇನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮಾರನೇ ದಿನ ಟ್ರಂಕು ದೂರದ ಸರೋವರದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಮುರಿದು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣ (ಸುಮಾರು ೩೦೦/-ರೂ.) ಮಾತ್ರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಿರಜಾನಂದರು ತುಂಬ ಚಿಂತೆಗೆ ಒಳಗಾದರು. ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತ್ತು, ಕೂಲಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹಣ ನೀಡಬೇಕು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಹಣ ಕಳುವಾಗಿದೆ.

ವಿರಜಾನಂದರು ತುಂಬ ವಿಚಲಿತರಾಗಿ ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಸ್ವಭಾವತಃ ಉದಾರಶೀಲ ರಾದ ಮದರ್ ವಿರಜಾನಂದರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಕಳ್ಳನಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕಾಟ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮದವನೊಬ್ಬನ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂದೇಹವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತವನ ಸಹಚರ ನನ್ನು ಲೋಹಾಘಾಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಬಳಿ ಹಾಜರುಪಡಿಸಲಾ ಯಿತು. ವಿರಜಾನಂದರೂ ಸಹ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಹೋದರು. ಶಂಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಹಣದ ಚೀಲಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಅವುಗಳು ತನ್ನದೇ ಎಂದು ವಿರಜಾನಂದರು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದರೆ, ತಕ್ಷಣವೇ ಅಪರಾಧಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವುದೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ವಿರಜಾನಂದರು ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳು ಸಿಗದ ಕಾರಣ ಶಂಕಿತರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡ ಲಾಯಿತು.

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು)